

Utrikesdepartementet

ud.imremiss@gov.seud.registrator@regeringskansliet.se

Remissyttrande avseende Europeiska kommissionens Inre marknadsstrategi (COM(2025) 500 final)

Konsumentverket välkomnar Europeiska kommissionens ambition om att göra den inre marknaden enkel, sömlös och stark. Myndigheten hade emellertid önskat ett större fokus på EU:s 450 miljoner konsumenter, eftersom konsumentkollektivet utgör en viktig pusselbit för såväl stärkt konkurrenskraft som en väl fungerande inre marknad. Ett starkt konsumentskydd bidrar till en rättvis och väl fungerande inre marknad; något som borde återspeglas i strategin, samt överlag i inre marknadspolicy. Det kan noteras att Europeiska kommissionen lägger stor vikt vid regelförenkling och att undanröja administrativa bördor för europeiska företag. Det är dock av största vikt att regelförenkling inte sker på bekostnad av ett starkt konsumentskydd, eftersom konsumenters förtroende för marknaden är avgörande för att uppnå en väl fungerande inre marknad.

Standardisering

Det framgår exempelvis under kapitel 1, punkten 5 att standardisering kan spela en viktig roll i att stärka den inre marknaden, bland annat genom att göra det lättare för företag att leva upp till olika produktkrav. Konsumentverket delar Europeiska kommissionens bild av att framtagandet och användningen av standarder kan, om det görs på rätt sätt, vara en nyckel i att uppnå regelförenkling samt främja innovation. Det är dock viktigt att olika intressenter, inklusive konsumentrepresentanter, har de rätta förutsättningarna och resurserna att delta i standardiseringsarbetet för att säkerställa att standarderna bidrar till en stark och rättvis inre marknad.

Små- och medelstora företag

Vidare innehåller strategin förslag på flera förenklingar för små- och medelstora företag (SMEs). Konsumentverket anser att förenklingar och undantag för SMEs noggrant behöver övervägas och balanseras gentemot andra intressen, som exempelvis ett starkt konsumentskydd. Även mindre företag kan orsaka stor konsumentskada, inte minst om farliga produkter sätts i omlopp på den inre marknaden.

Det krävs därför att regelförenklingar, oavsett om de vidtas genom standardisering, borttagande av krav, eller undantag för SMEs, går hand i hand med ett starkt konsumentskydd.

Samarbete mellan förvaltningar och myndigheter

Under kapitel 1, punkten 7 samt under kapitel 4 nämns vikten av samarbete mellan olika förvaltningar och myndigheter för att bland annat säkerställa enhetlig tillämpning av regelverk och ett starkt konsumentskydd. Både gällande digitala marknader och produktsäkerhet. Konsumentverket kan konstatera att tillsyn och marknadskontroll numera bedrivs av många olika nationella myndigheter och särskilda tillsynsenheter inom Europeiska kommissionen. Givet de många överlappningar som finns mellan horisontella och sektorsspecifika EU-regelverk krävs nära samarbete, inklusive lagstiftning som medger sådant samarbete, mellan de olika aktörerna för att säkerställa en effektiv och enhetlig tillsyn/marknadskontroll. Idag finns det exempelvis sekretessbestämmelser på EU-nivå som skapar hinder för effektiva tillsyns- och marknadskontrollssamarbeten. Det räcker därmed inte att fastställa att myndigheter och andra aktörer ska samarbeta, det måste också skapas förutsättningar för sådant samarbete.

En marknadskontrollmyndighet på EU-nivå

Konsumentverket har noterat att det under kapitel 1, punkten 7 föreslås att det eventuellt ska upprättas en marknadskontrollmyndighet på EU-nivå. Myndigheten avstyrker ett sådant förslag. Nationella marknadskontrollmyndigheter har befogenhet att agera mot farliga produkter inom EU, och förslaget skulle innebära att en del av den befogenheten överlämnas till en EU-inrättad funktion. Den allmänna produktsäkerhetsförordningen har relativt nyligen börjat att tillämpas och Konsumentverket anser att det är bättre att fokusera på dess tillämpning samt att utvärdera dess effekt på marknaden innan ytterligare åtgärder vidtas.

Detta yttrande har beslutats av Kristofer Johannesson, biträdande Konsumentombudsman. I handläggningen har också Emy Gustavsson, jurist och föredragande juristen Cecilia Norlander deltagit.